

نومرو : ۱۰۸

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تله فون نومروسی : ۸۶۵

" Idjt had " Constantinople

بشنجی سنه

اجتماع

حریت فکریه یه خادم

هر هفته چیقار اجتماعی ، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

۲۹ مایس ۱۳۳۰

آبونه

۹۰۰ لث آتی آوق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵۰ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

آمریقاندن مکتوب

آمریقاییلر نظرندۀ تورک - آمریقه ده آرمنیلر

اسکنته قنادی، نیویورک، ۲۲ مایس؛ ۱۹۱۴

منور بر مکتبلی. عالیجناب برکنج آرقداش منتظماً تعقیبندۀ بولندی «اجتهاد» ی - بر معتاد - پوسته یه تودیع ایتش، او اسلام - تورک «اجتهاد» ینک سسته معکس اولان ۱۰۳ نومرولو ۱۷ نیشان ۲۳۰ تاریخی نسخه سی آمریکا ایلارنده امل تحصیلله یاشایان بن غربیزده وطنداشنه کوندرمشیدی.

تورک یوردنیک قارنه وقارلری اوزرنده دائماً جاذب، فیاض تأثرات ایقاع ایدن و انقلاب فکری خصوصندۀ دائماً نوشین جریانلر اظهارنه، خوش آئینده خطوه لر آتیلمنه عامل اولان بناء علیه انتباه حنیق مده معنا برکن احرار ایتسی طولانیسیله شوق و حرارتله مطالعه سندن خالی قالدیم اجتهاد اسبوعی، یوقاریده بیلدیردیکم نسخه معلاسنه سهینکینه یارلاق بر دلیلی، براکلیل فاخره سی ادخال و علاوه ایتش بولنیوردی...

فی الحقیقه مذکور نسخه ده علی کامی امضای بر مقاله ده، «Michigan» ده بولنسان محترم خلوق (آق آرپور) کلیسای خلقنه عنعنات عادات اسلامی و تورکله دائر و بردیکی بر قونقهرانیدن بحث اولونیوردی و ایشو خطابه نك احتوا ایدن (دهروا سانوردای نایت) نام هفته لی بر جریده نك ۲۱ مارت ۹۱۴ تاریخی صحیفه لرین مقاله صورتیه نقل اولندیغی اشهاد و نهایت خلوق بکک ذات مسلم بولنان اصالت، سنجیه و شخصیتی حقندۀ سرد مطالعات ایدرک بیاناتنه خنام ویریوردی.

فکرت زاده نك. رفیق اغترابك میشیغاندۀ مذسوییتیه مفتخر اولدیغیم مات نجیبه حزه غائب بیانات واقفانه. مدافعات حقکویانه سی هر تورک کی یالکز سدرانتجاری قبارمقله قالدادی. عین زمانده حیات وافکارمه ا-ترک ایدن بروطنداشنه تصادف ایلدیکمدن و - تعبیر جائز ایه - آفریقاده بر تورک - اسلام میسیونرخی کورمکله قومی تضعیفه موقوفه بندن متحصل نشئمده تراید ایتدی...

* *

بز تورکار... ملل موجودنك امرجه وطایع اصلیه لرینی تدقیق، تمیزه و رفیکر سالم پیداسنه ذره جه اهمیت ویرمه مک غفلتی کوستردیکم قادر هله عرفان و مدیقتی بزدن سویه جه متمالی اولان آمریقاییلر لده حیرت که. بز تورکاری طایبقده خرافانه صایقتمشیر. بتون اسلامیت و تورکله عائد مناقب و دساتیری افسانه آیز، موهوم روایاته محکوم قیامشلردر.

واقعا طوغریسنی سولیک لازم کلیرسه بزله، دکل بحر محیطلرک بر اوچنده قالان یکی دنیا آدملرینی طایبق؛ هنوز اوروپاییلری، همجوار قومشورلمزی، دهادوغروسی ایچمزه کی

عناصر غیر مسلمیه یی و فضله جه کیدیلیرسه واسفاکه - حقیقتدر - کندمزی. بربرمزی بللمک، اوکره نمکده غفلت کوستردک...

فقط شیمدی - همه آن متجلی انتباه افکارمزه. ترقیاتمزه منجلی بدیعه لرمزه نظراً - آتی اقبالردن قطعاً امید وارم. بزکنج تورکار ماضیدن موروث ظلمت کشفیه یی. عطالت مؤلمه یی هنوز شمیدی. نوره قوشمقله، ضیایه آتیمقله رفع وازاله یه ساعی بولنیورز. بویله، لیکن آمریقاییلرک، او علم و فنجه معلا طبقاته صعود ایتش بولنان آمریقاییلرک «قرآن کریم»، اسلامیت. تورکار «حقندۀ کی وقولرینک ماهیتنه نه دیهلم؟ یکی دنیا اهایسی عمومیتله عبادتلمزه. حرم عادتلمزه. حیاتمزه دائر اویله بوش. معناسر اعتقاد پرورده ایدیلورلرکه انسان بو اسنادات سقیمه یه قارشی بو مدنی بویوک ملتک فقط بو مرتبه غفلته حیرتن کندینی آلامایور.

آمریقاده اطفالک ناصل بیودلدیکی، نه درجه لرده تربیت یتشدیلرلیکی معلومدر. اویله ایکن آنلری تخویف، تعذیر مقامنده استعمال ایدیلن لسان - ناصلمک استابول محبطنده بعض جاهله لرمزک چوچقلره «اوماچی کایور...» دیه نمخبل، مخوف بر شخصیتله چوچقلرخی قورقوتورلرسه بوراده دخی علی کامی بکک ددیکی کی Terrible Turc در

* *

اوتۀ دنبری ایشتدیکمه کوره. آمریقاده یاشایان و نیویورک بلده سنک مهم شهرلرندن بری اولان (Troy تروی) ی کندیلرینه مرکز اتحاد ایدن آرمنیلر بر کلیسا انشایی ایچون جهت جهت ص ف مساعی اتمکده درلر. آرمنیلرک. کلیسا انشایی ایچون لازم اولان پارهنک تدارکی امرنده سست سست طولاشمقده اولدقلرخی ایشتمش. اسکنته قنادی یه Schenectady کله جکلرخی خبر آلمشیم. نهایت باشلرنده رئیسلی قیصریه لی فلاجیان اولدینی و بعض ناعقه پرداز همیلرله برابر شهرمزک کلیسایسنه کلدیلر. بن آنلرک محل اجتماعلری اولان کلیسایه کتدم. اولاً. ایدۀ آلرخی احتوا ایدن بیاننامه یی جماعته توزیع ایتدیلر و سوکرا تأمین مقصد صدندۀ آغزلرینه نه کلدیسه سویلدیلر!.. باربار لغزدن، قانونسز لغزدن، مظالم و اعتسار. فزدن دم اوردیلر!؟. و نهایت ارنی مظلوم دیندارلرینک (!) متجیلرینک، مقدس کلیسایسندن بحثله اهایینک، عاطفت و مرونلرینه النجا ایلدکلرخی بیلدیردیلر. پاره لر طوبلاندی.. اونلرک اسناداتی دیکلرین جماعت متأثر اولیوردی. بکا کلنجه سسیجی چیقارمادن قونفراس یاخود قومدیایی قولاقلمله ایشیتدم. المده کی بیاناتلر لنده شوق فقره لر کی کوزییور، اوییوردیم: «آرمنیلرک آمریقایه هجرتی یاقین زمانلرده تورک و کورد مظالمندن طولایی باشلادی (!) اونلر دیکر اوروپا اقوامه بکزه مزلر. زیرا آرمنیلر بووطه پاره قازانق و تجارت ایتک ایچون کلبورلر (!) آنجق کچمسز و قابل خطاب اولیان

نبضی دورمش کائناتک ؛ هپ سکوت ..
 اُسکی بر رؤیایه دالمش خورمالر ؛
 ایلدیور بعضاً یشیل دالار سجود
 یاد ایدوب عشق آغلایان بر کنج مزار !.

حیقدی بر درویش اوزاقدن نا کهان ،
 سرسری بر سوکی . محنت روزکاری !
 واردی چشمنده یانیق بر داستان ،
 غمله ایشله نمش بوتون مصراعلری !.

اختیار صیرتنده یرتقی برعبا ،
 آق یاق اولمش صاچ صقال ، اوست باش خراب !
 عشق ایچون دوشمش بو قومدن داغلره ؛
 کوزلرندن داملا یور هپ اضطراب !.

آریلق قلبنده آچمش قره لهر ؛
 روحی ماتملره ایتمش ازدواج !
 هایقیر ، یردن صورار ، کوکدن صورار :
 « یوقیدر » هجران « ایچون هیچ برعلاج ؟ .. »

یوسف ضیا

رباعیات خیام

چند از غم و غصه جهان قالا قال
 برخیز و بشادی گذران حالا حال
 از سبزه چو شد روی زمین میلامیل
 درکش می لعل از قدح مالا مال .

جهانک غمندن . غصه سندن نه زمانه قادر شکایت ایدوب
 دوراجا سین؟ قالی: هر دقیقه کی سرور ونشئه ایله کچیر . یربوزی
 باشند باشا یشیل لکارله دوناندی . یاقوت کبی شرابه آغزیه
 قادر دولو قدسی باشکه دیک .

در سرمکذار هیچ سودای محال
 می خور همه سال ساغر مالامال
 باد ختر رز نشین وعیشی میکن
 دختر بحرام به که مادر بحلال .

« تورکلرک عدالتسز اجرا آتندن ظالمانه حرکتلرندن تخلص
 « نفس ایچون کلپورلر (!) . و سکره درت سنه اول کنج
 « تورکلک اصولی باشلادی . واسع مهاجرتک ظهورینه دقت
 « ایدلدی . فقط ادارهده کچنمک مخاطره لی و امنیتسزک زیاده سیله
 « حکمفرما ایدی (!) . یکنی تورک قانونی . ارمنی کنجلیرینک
 « تورک اردوسنده ایقای خدمت ایتلرینی امر ایدیوردی .
 « فقط آق دکنده کی یکی واپورلرده بوملکتندن مهاجرین
 « نقلتک ممنوعیتنی شدیداً اخبار و اخطار ایدیورلردی (!) .
 « بوکنج آدملردن بیکارجه سی تورک اردوسنه خدمتندن
 « استنکاف ایدرک آمریقایه لایق قطع کلپورلر (نه خوش اعتراف)
 « هر شیدن مستبان اولیور که ترک ایدان آمریقایه مهاجرت
 « پک زیاده واقعدر الخ »

کوزلرم طولمشدی . حالا آنا و بابالری . اقربا و اودالری
 و بتون مذهبداشلری عثمانی قانون اساسیسنک . اونلری « بلا تقریق
 دین و مذهب » دییه تأمین ایله یین قانونک سایه عالیننده پر حضور
 یشامقده اولدقلری و اداره عثمانیه دن هر وسیله ایله شفقت
 و معارفت و عناصر اسلامیه دن همه آن و طنداشلق و محبت کوردکلری
 حالده قانونی و عادل بر حکومته بی محاباسنک تعریض و تجاوز و قیام
 و وطنداشلری زواللی اسلاملری قارشی الک مردود کلملر صرف
 ایدن بوسفیل نانکوردلرک شوخالی بی فوق الحد متأثر ایتشدی .
 اهالی طاعلمق اوزره ایدی . کندسیله هنوز ایکی هفته
 اول قونوشدینم و اووقت حکومت حاضره مزک طریق ترقیده
 مسبوق مساعیسنی ستایشله تذکار ایدن اخیراً (بتلیس)
 وقعه زائله سیله ده کوستردیکی جدیت و تأسیس سکوته موفقیته
 سریعه حیران قالدیفنی اعتراف ایدن Oriental shop Albany
 صاحب و شمدی اعانه جمعیتی یاردا قجیلرندن « آتنه لی سالیسیان » ه
 کورونمک ایسته دم . یواش یواش اوکا یاغلاشدم . بردن بی
 کورونجه شاشالادی . و « وای ! سز بوراده می ایدیکز ؟ »
 دییه کککله یین بو محترم و طنداشه « صوصکز عزیزم . بالذات
 سیر ایتدیکم بوچیرکین طاپلوی . ناصیه سی دائماً پاک اولان ملتمه
 کوسترمک ایچون ایستانبول غزته لرینک همتنه مراجعت ایده جکم .
 و کایسا هیئتندن مساعده آلاراق بو پروتستان کلیسا سنده ملتم
 حقننده بر قونفهرانس ویره جکم . هم اونلری همده سزی
 آمریقالیلره طایتماغه چالیشه جنم . « دیدم و جقدیم .

م . صائم

درویش

جناب شهاب الدین بله افندی به

بر معظم چول ، ایشیقسز بر سما ؛
 کولنکلر ابهامه صارمش هر یری ؛
 اوفله یور روز کار جهنم دائماً ؛
 قورقودن صوصمش بوتون چاک سسلری ..